

МИЗИЯ

ДВУСЕДМИЧЕНЪ ЛИСТЪ

АБОНАМЕНТЪ ПОЛУГОДИШЕНЪ 20 ЛВ.

ЗА ОБЯВИ СЕ ПЛАЩА:

Първа публикация на см.² 1·20 лв.

Всека слѣдваща на см.² 1 — лв.

ОТДѢЛЕНИЕ БРОЙ 2 ЛВ.

Всичко се изпраща:

Редакция „МИЗИЯ“ — Плевенъ.

Година I, брой 5.

Редактира комитетъ

Плевенъ, 3 юни 1922 год.

ТРЕБВАТЬ НИ ИДЕАЛИ

Отъ три години насамъ страната ни е унижена, опропастена, разорена. Народътъ стои на колънѣ прѣдъ тѣмнитѣ рѣчи на демагозитѣ. Въ днешното врѣме на апатия и разочарование, изпълнено съ катастрофалнитѣ послѣдици на кървавата война, съ стопански и политически кризи, съ тежъкъ и не-поносимъ животъ, съ настжилата развали и поквара на нравитѣ — въ това незапомнено по своята размирност врѣме, дали е удобно да се говори за идеали, къито да ни откриятъ картинатата на единъ възвишенъ духъ, на благородство и чистота въ характера, на сърдечно чезнене за нѣщо велико, на самопожертвуване, за да се търси и намѣри въ мрака лжезарната струя, която да освѣти цѣлия народъ, цѣлото поколѣние и да му посочи единъ щастливъ путь въ живота?

Чувствуваме наоколо тежкия отпечатъкъ на една мѫчителна болестъ, която се отразява въ липса на духовенъ животъ, въ отсѫтствие на идеали и въ лудъ стремежъ отъ всички страни за насищане само това, което е животинско у човѣка.

Духовниятъ погромъ, който настжли въ страната, продължава да ни гнѣти.

Тъкмо за това намъни трѣбватъ идеали, които да подигнатъ духа. Беззавѣтнитѣ и самопожертвувателни борци за тѣзи идеали не могатъ да бѫдатъ други, освѣнъ пламенниятѣ и млади идеалисти, на които принадлежи всичко въ миналото и които зове бѫдащето.

Искрата, що тлѣе въ всѣка младежка душа, носи името и де алъ. Тя стои скрита въ дѣлъчи-нитѣ на човѣшката душа, обаче обладава омагьо-саната сила да праща неизчерпаеми лжи, будящи изпадващата въ покой енергия, да я сгрѣва за нови подвизи и да ѝ освѣтлява путь. Безъ този първоизточникъ всички сили, духовни и физически, оставатъ безъ импулсъ, безъ двигателъ, безъ дѣятелност и творчество. Това е значението на идеала за едно общество, нация, човѣчеството. Безъ него всичко ще бѫде въ неведение, тѣмнина и мизерия. Идеалътъ — това е оплодотворителътъ на всички животворни елементи, вложени въ природата на човѣчеството.

Обширни повѣствования за магическа сила, що създава идеалътъ, историята ни разправя на всѣка страница. Изпадала много пъти въ робство, България се е възраждала наново, щомъ първите лжи на народния идеалъ почваха да огрѣватъ българския хоризонтъ.

Идеализмътъ нѣма възрастъ, както и младостта не се ограничава само въ годинитѣ, понеже е вѣчна, като самия животъ.

Ние съ право се обрѣщаме къмъ младежката, когато говоримъ за идеализъмъ, защото, тя, която нѣма опитността на старитѣ и уроците на тѣхните прѣживѣвания, обзета въ своя устремъ къмъ възвишеното, дава живота си въ борбата беззавѣтно за идеала, който си е въздигната като кумиръ.

Младиятъ духъ не се чувствува обвѣрзанъ съ веригитѣ на живота. Младежътъ не се бори за сѫществуването си, а за онова възвищено нѣщо, което е свързалъ съ своята плът и кръвъ и което е назовалъ свой идеалъ и осъществяването на което, той счита за най-голѣмо благо на ближния си, на обществото, на цѣлия народъ. Въ тази негова прѣданна и самоотвержена борба, въ това негово безкористно и любвеобилно тикане народа напрѣдъ къмъ по-хубавото и по-възвищеното е и она идеализъмъ които прави самата борба по плѣнителна и самия борецъ по цѣненъ и скажъ за обществото.

Тоя идеализъмъ трѣбва да обгърне сърцата на всички младежи и не само да влѣе една нова струя, въ нашия общественъ животъ, но отъ искра да се разгори въ буенъ пламененъ потокъ всрѣдъ цѣлото общество и да освѣти съвѣстите на всички.

Идеалътъ на младежката нека бѫде борба съ насилието, отъ кѫдѣто и да идете. Това ще е най-достойния, най-високия за днешно врѣме младежки идеалъ. Младежътъ, въоръжена съ тоя идеалъ, ще спаси загиващата, и достойна за по-щастлива участь, България.

П. Думановъ.

ЦѣНИТЕЛИ НА МУЗИКАТА.

Напослѣдъкъ у насъ се чувствува особенъ интересъ къмъ всички видове забави, въ които музиката — било вокална, било инструментална — взима извѣстно участие. Артиститѣ и ония, които съмѣтатъ, че иматъ право да се нарекатъ съ това име, се отзоваватъ винаги съ готовностъ къмъ исканията на широката публика и въ резултатъ на това днес навсѣкждъ чуваме да се говори за опери, оперети, концерти отъ най-разнообразенъ характеръ, вариетета, кабарета, салонни оркестри и др. Погледнато въ количествено отношение у насъ е направено извѣнредно много, въ качествено — не значително напрѣддаме.

Съ тия редове, обаче, не цѣлимъ да разкритикуваме артиститѣ, нито пѣкъ да опрѣдѣлимъ, дали всичко, което ни се приподнася подъ името музика, дѣйствително го заслужава, а искаме да се занимаемъ съ отношението на мѣстната публика, като най-близка намъ, къмъ изпълненото, изпълнението и изпълнителитѣ.

Има ли разлика между опера и оперета, между симфоническа, класическа, камерна, салонна и кафешантанна музика? — Това е въпросът, на който въ чужбина всъки по-събуденъ човѣкъ ще отговори утвърдително и ще прибави, какво разграничението се подкрепя още отъ обстоятелството, че за всъки видъ музика има специални театри и салони; че никога въ операта не ще чуете куплети, въ концертния салонъ — шансонети, нито пѣкъ въ кабарето ще се изпълни нѣкоя ария отъ Парсифаль, Аида или Бахова кантата.

У насъ, обаче, не само ще чуете, че се дава опера „Царицата на Чардаша“, но и щего видите напечатано даже въ афишите. И причината за това не трѣба да се търси въ обстоятелството, че у насъ въ единствения салонъ на читалището гостува Народния драматиченъ театръ и Гендовъ, Херманъ Грусь и Свободния театръ, или пѣкъ се празнува нѣкоя еснафска сватба, а въ нашето пълно невѣжество въ областта на изкуствата въобще и на музиката въ частностъ. Защото всъки смета, че щомъ има уши, разбира що е музика; щомъ умѣе да клати въ такта на валса глава — е музикантъ, а ако сина или дъщерята свирятъ на окарина или мандолина и той е въ състояние да не избѣга отъ звуците на тия ухораздирателни инструменти, — той е голѣмъ цѣнителъ и покровителъ на музиката. Докато въ чужбина публиката се мѣни, споредъ това каква е програмата на концерта, или коя опера се дава, стѣните на нашия читалищенъ салонъ виждатъ едни и сѫщи лица, които слушатъ Пелигрини, гледатъ операта, възхищаватъ се отъ кръшния сопранъ и пикантните форми на Мими Балканска, бѣскатъ се да чуятъ за възраждането въ Флоренция и идвайтъ въ въторгъ отъ плоските куплети на Миленковъ.

Ако запитате нѣмеца, француза, англичанина, чеха — работникъ или дребенъ чиновникъ, защо не отиде да слуша толкова прочутата девета симфония на Бетховена, той най-спокойно и съ пълно съзнание ще ви отговори, че тя поради своята сериозностъ е непонятна за него и не ще му достави никаква наслада; за това и той прѣпочита да иде въ оперетата, или на нѣкоя вечеринка давана отъ дружеството, на което той е членъ, гдѣто програмата е нагодена за неговия вкусъ и умственъ настрой. По сѫщите съображения продавачките по магазините, чиновниците и пажните агенти на разни търговски кѣщи, посъщаватъ прѣдимно вариетета; студентите, особено чужденците (и нашите бѣлгари, разбира се!) водятъ своите „симпатии“ на „кино“ и въ разните барове. А всички ония, които могатъ да се нарекатъ интелигенти, пълнятъ театритъ, когато се даватъ музикални драми и опери, бѣрзатъ да не закъснятъ за началото на симфоническия концертъ и критически прѣглеждатъ програмите на разните други музикални забави, за да посътятъ онova, което най-отговаря на тѣхното умствено ниво. Изпълнителите знаятъ това и винаги спазватъ правилото — споредъ музиката и публиката — избирать салона и опрѣдѣлятъ входните цѣни. Колкото по-лека, по-малко съдѣржателна е музиката, толкова по-достъпна я правятъ за по-голѣмъ крѣгъ слушатели.

Така ли е у насъ? — Надали! Слѣдъ войната въ Плѣвенъ наредъ съ ония, които било по образование, било по обществено положение — съ по-малко право — се числѣха къмъ интелигенцията, се успоредиха разни еснафи и негодници; които като че ли си поставиха за цѣль, да омърсятъ съ кальта, отъ която случайно се издигнаха и отъ която не ще се

никога отърсятъ, всичко чисто и хубаво, което имаше у насъ; да смачкатъ всичко онova, което по силата на своя духъ се стреми да снеме маската на лъжеинтелигентността отъ подлите имъ, просташки физиономии; да помрачатъ всичко, което би хвърлило свѣтътъ лжъ върху черното имъ невѣжество. Чули, че хората нѣкаждѣ посъщаватъ театри, опери, концерти, лекции и тѣ се ширятъ на всъки спектакълъ безъ изключение. И понеже тѣхната култура не имъ позволява да се издигнатъ много по-високо отъ „Хаджи Минчовата“, „свищовското“, или най-много до „Бѣлая акация“ и тѣ като тѣ могатъ да плащатъ чудовищни суми само за да видятъ хората, че и тѣ сѫ културни и за да си направятъ кефа, жадните за лека печалба артисти, бѣрзатъ да се приспособятъ къмъ тѣхния вкусъ и да имъ угаждатъ въ всѣко отношение. И полека-лека този видъ публика, започва да дава тонъ и истинската интелигенция, бѣрзайки да се покаже възприемчива, харчи осъдните си срѣдства, за да посътят всички забави въ духа на врѣмето и само по стара привичка още посъщава все по-рѣдките сериозни концерти; бѣрза да ржкоплѣска на Петъръ Райчевъ и Мими Балканска, на Асѣнь Кантаржиевъ и Мици Джимъ Стони, на Херманъ Грусь и нѣкое оркестърче отъ доморасли „виртуози“ на всѣкакви инструменти. И колкото по-долнопробна е музиката, толкова повече се възхвалява; колкото повече възбудява чувствеността, толкова по се прѣвъзнася: похваливатъ пѣвеца, защото много „макамлия ги кара“; възхищаватъ се отъ пѣвицата, защото има прѣкрасна фигура и е много елегантно облечена (или съблечена?), дохождатъ до възторгъ отъ „виртуоза“, който изпълнява съ такова очебиеще чувство, че едва ли не лѣга върху пианото; боготворятъ виолониста, защото има прѣкрасни дѣлбоки очи и толкова очарователни кѣдирици. А проникващиятъ въ душата гласъ на Петръ Райчевъ, бистрия като кристълъ сопранъ на Морфова, прочувственото изпълнение на Грусь, или безукоризнената чистота на тона и лекота на лжка на А. Кантарджиевъ — не оставятъ никаква слѣда въ душата, както на парвеното, така и на интелигенцията. Защото, затвърдило се е у насъ понятието, че музиката е развлечение, а не духовна наслада, че тя не трѣба да навѣва тежки мисли, а само приятни; защото, пакъ повторямъ, тя е развлечение, а не изкуство, не творчество. А музика, не откъснала се съ болка и мѣжа отъ душата на гения-творецъ, не е музика, не е изкуство; тя е занаятъ, профанация, шарлатанство. Сериозната музика, почитатели на която сѫ всички събудени хора на Западъ, за изпълнението на която се готвятъ съ мѣсеци и години, у насъ се нарича „протестанска“; у насъ тя „мирише на упражнение“ и е скучна, приспивателна. Но за да не бѣдимъ обвинени въ пристрастие къмъ всичко чуждо, дѣлъни сме да призаемъ, че и въ чужбина сме чували да се говори съ въодушевление за оперетни и кабаретни артисти — да се прѣвъзнасятъ тѣхните гласове и дарби; да се троѓватъ дори до сълзи отъ звуците на нѣкоя ултрасантиментална пѣсенчица съ чувствителенъ текстъ и блудкова мелодия; да идватъ въ възторгъ отъ акробатическите фокуси на нѣкой самозванъ пианистъ, или цигуларь. Ако, обаче, нашиятъ интелигентъ видѣше, кои се въодушевяватъ, отъ чии очи капятъ тия сълзи, чии уста произнасятъ възторжените похвали и ако въ душата му е останало още малко чувство на собствено достоинство, той би счелъ за свой мораленъ дѣлъ да плюе отъ омер-

зение и съ отвращение да отмине такъв инвидъ, когото и безъ това е привикналъ да клейми съ прѣзрителнитѣ имена: еснафъ, негодникъ и т. н. И той ще има право да постъпи така, защото това сж хора безъ идеали, безъ всѣкаква духовна култура: млади продавачки, занаятчии, празносокитащи гамени, доеждащи трохитѣ на нѣкое жалко наслѣдство, недоучени и нескопосани индивиди, стари развратници, хора, въобще, неспособни за каква да е сериозна мисълъ, съ възгледи и принципи, черпени отъ хрониката и подлистника на вчерашния брой на нѣкой жълтъ ежедневникъ,—съ една рѣчъ, ония хора, които се намиратъ на най-фалшивото и най-неопрѣдѣлено място въ стълбата на културното общество. Такива, именно, сж хората на Запада, които иматъ сжщитѣ възгледи и схващания по отношение на музиката, каквито прѣодолѣватъ днес у нашата интелигенция.

И, ако има нѣщо печално въ всичко това, то е, че все пакъ познаваме хора въ града съ по-високо музикално образование и култура, съзнаващи не-вѣрнитѣ позиции на нашата публика и фалшивитѣ възгледи на мнозина наши артисти; такива хора, които се възмущаватъ отъ угодничеството прѣдъ тълпата, която днесъ налага своите разбирания и вкусове на хората на изкуството, и тѣ въ най-добъръ случай, само говорятъ съ свои съмишленици нѣйдѣ изъ кюшетата за това зло, по-често търпеливо мълчатъ, а понѣкога и сами даже тръгватъ по тоя опасенъ путь, по който отъ извѣстно време се движатъ артисти и публика у насъ. Тѣ като че ли нѣматъ смѣлостъ да издигнатъ гласъ и поведатъ борба противъ профанаціята на най-благородното отъ изкуствата; — да разбѣркатъ издѣнто това застояло блато отъ еснафи, мислещи само за благоутробието си; да ги събудятъ отъ тѣхния мораленъ сънъ; да имъ отворятъ очитѣ, та да видятъ кое, дѣйствително, е прѣкрасно въ музиката. Може би, тия хора се боятъ, че гласъ имъ ще остане гласъ въ пустиня!

Ю. Головинъ

ПЛѢВЕНСКИЯТЪ ОКРѢГЪ

Статия втора

Плѣвенскиятъ окрѣгъ има интересенъ строежъ на поврѣхнината си. Ако бихте могли да го изгледате на ширъ и длѣжъ въ всички посоки; ако, издигнати на аероплѣнъ, високо погледнете разположението му, ще видите чудна панорама! Въ нея художествено се редятъ една отъ друга по-пѣстри, по-привлекателни картини на плодородни полета, на прѣлестни котловини; на сочни, покрити съ разноцвѣтни килими долини, прорѣзани като съ сребърни ленти отъ рѣки; на гористи планински склонове съ дебели сънки и бистри студени извори; и на високи шеметни планински чуки, често забуленi съ сиво-блѣли вуали. — вълнисти облаци. Плѣвенскиятъ окрѣгъ по своя строежъ е идеално съчетание на разнообразни земни форми, които се различаватъ въ орографно, хидрографно и етнографно отношение.

Най-сѣверната част, покрай Дунава, е низка, безгорна. Тя има степенъ характеръ. Пролѣтъ напоявана добрѣ, се покрива съ буйна растителностъ, съ разкошна трѣва и сочни ниви — жита; а лѣтѣ, поради силния слѣнчевъ пекъ и липса на вода нивите скоро усрѣватъ, трѣвата изгаря и почвата се покуква.

Мизия, год. I брой 5

Колкото, обаче, се отдалечава отъ Дунава, толкова равнината се възвишава и губи своя степенъ характеръ, толкова тя става по-сочна, по-гориста. Богата съ плодородна почва и пригодна за обработване, тази хълмиста частъ дава най-разнообразни земедѣлски произведения (жита, лозя, тютюни, цвѣцло, дини, фуражни растения и пр.). По нея, както и по низката, дунавска частъ пасатъ и я оживяватъ разни стада дребенъ и едъръ добитъкъ.

На югъ слѣдва планинската частъ,увѣнчана съ високи върхове, която въ по-достъпнитѣ си мяста крие тѣлости пасища за гоенъ добитъкъ, изобиленъ дървенъ материалъ, курортни кжтове (въ Тетевенско и Троянско), водна сила, която чака използване и разни земни богатства.

Ако Плѣвенскиятъ окрѣгъ изобщо е тѣй удобенъ за производство, какви особени земедѣлско-стопанствени блага се изкарватъ отъ него? — Една доброкачествена дунавска царевица и жито, банатски огоени гжски, витска и искърска порода едъръ рогатъ добитъкъ, троянска сливовица, която нѣма равна. И не само това—извѣстни сж плѣвенски американски лозя; долnodжбенишките голѣми и вкусни дини, които намиратъ пазаръ дори въ Цариградъ и даватъ значителенъ годишенъ приходъ; жребци и бичета за разплодъ, които се много търсятъ отъ скотовъдците въ цѣла България; кокошки, които иматъ вкусно месо, лесно се развѣждатъ и усилено носятъ яйца; свине, смѣсь отъ наша и английска порода, овце, мястна наша отлична порода, които се много увеличаватъ.

Низката и хълмиста частъ на окрѣга се простира отъ централната желѣзопътна линия на едно протежение отъ стотина километри—отъ Романъ до Левски. По нея има много гори и спирки отъ кждѣто става товаренето и разтоварянето на стоки и пѣтници и улеснява размѣната. Тя има и клонове, отъ които най-важния е Плѣвенъ — Сомовитъ. Съ него окрѣга се свързва съ най-важната съобщителна артерия въ Сѣверна България — Дунава. Планинската частъ обаче, е лишена отъ желѣзопътни съобщения. Ние особено подчертаваме необходимата нужда отъ построяването за сега поне на слѣднитѣ тѣснолинейки, които да послужатъ като главни артерии въ стопанския животъ на окрѣга:

1. Романъ — Етрополе, дадена вече на едно дружество на концесия за построяване.

2. Ясенъ — Тетевенъ — планината.

3. Левски — Ловечъ — Троянъ — планината.

Свързани съ желѣзопътни линии планинската, хълмистата и низката части на окрѣга, ще се гарантира взаимодѣйствието, влиянието и допълнението на различнитѣ по природа кжтове, ще се даде по-силенъ подемъ на производителнитѣ сили и блага и значително ще се подигне икономическиятъ просперитетъ на цѣлия окрѣгъ.

Спиро Георгиевъ

*

Да не знаешъ да понасяшъ бѣдностъта е срамно. Да не знаешъ да пропъдишъ бѣдностъта чрѣзъ работа е още по срамно.

Перикълъ.

Който е билъ на балъ маске, кждѣто всѣки танцува и е любезенъ съ другаръ, когото не познава, има прѣстрава за съвременното общество.

КАКЪВЪ Е ДНЕШНИЯТЪ РАПОРТЬОРЪ

Печатът има едно общо наследство: по-лесно експлоатира, отколкото обогатява.

Много вѣстници за да постигнатъ послѣдното правятъ голѣми усилия. Тѣ увеличаватъ броя на своите сътрудници и кореспонденти.

Има вѣстници, които поддържатъ по 60—70 рапортъри. Единствената работа на тѣзи хора е да изпълватъ ежедневно нѣколкото колони, които оставатъ свободни, слѣдъ като се помѣсятъ уводната статия и съобщенията на телеграфните агенции.

За единъ рапортъръ не е необходимо да притежава талантъ. Негова длѣжностъ не е нито да доставя на редакцията важните новини (послѣдните се съобщаватъ отъ телеграфните агенции), нито пъкъ да разсѫждава на дълго върху второстепенниятъ факти, защото за това нѣма място въ вѣстници съ 4 страници.

Главната задача на рапортъръ е да научава, чрѣзъ врѣзките, които си е създадъл и чрѣзъ непрѣстанно тичане, мѣродавните мнения и интересните подробности върху събитията на деня. Отъ него се иска да върши двѣ нѣща: да възбужда съ своите новини интересъ у публиката, т. е. да прави сензации и да дѣйствува бѣрже.

Журналистическото изкуство е една способност да се правятъ анкети. Ето защо качествата на Шерлокъ Холмсъ тукъ сѫ необходими. Нахалността и личните врѣзки иматъ много по-голѣмо значение, отколкото деликатността и широката култура.

Единъ добъръ рапортъръ често казваше: — „Рапортърътъ трѣбва да бѫде нахаленъ. Благодарение на моята нахалностъ азъ се налагамъ на вратарите и тѣхните господари. Отъ по-слабитъ хора никой не се плаши и затова ги забравята въ прѣверията“.

По-важно за рапортъра е да даде цѣна, да прѣдаде интересъ на една новина, отколкото да я добие. За него нищо не трѣбва да бѫде безъ значение. И най-малките открити подробности трѣбва да прѣставляватъ за него капиталъ, особено ако той е единствениетъ, които е открилъ тѣзи подробности.

Една банална драма, едно мистериозно изчезване, единъ парижки скандалъ—винаги могатъ да възбудятъ публиката, която има слабостъ да се улича отъ романъ-фейлетоните, стига да сѫ поднесени отъ единъ хитъръ рапортъръ.

Този интересъ къмъ романъ-фейлетоните е причината, щото много често, за съжаление, голѣмите събития отъ обществения животъ и международната политика да се разглеждатъ подъ заглавие „разни“.

Рапортърътъ трѣбва да се освѣдомява бѣрже, за да прѣдвари дебнящата го конкуренти. Най-лесно новините могатъ да се добиятъ като не се губи врѣме да се провѣряватъ. Но това прѣставлява едно твърдѣ опасно срѣдство. За да постигнатъ успѣхъ рапортърите трѣбва да слѣдватъ слѣдните двѣ правила:

1. Прѣкалено да бѣрзатъ;

2. Да даватъ значение, което не съответствува на една банална вече новина.

Докато въ първия случай тѣ рискуватъ да измамятъ публиката, въ втория тѣ явно я измамватъ.

Но, какво отъ това? Касае се не да се освѣдомява публиката, но да се дѣржи въ неизвѣстностъ.

Поднесеното на публиката, жестоко сърдечните журналисти гиздятъ, разбира се, съ езикъ „отъ мѣниста“ — една смѣсица отъ сладкодумството на романицитѣ и благозвучието на поетитѣ. Тази ужасна смѣсица плѣнява посрѣдствения читателъ, който не познавайки добрѣ своя езикъ, претендира, че разбира отъ „стиль“.

Отъ френски: Днг. Симеоновъ.

Горните редове сѫ взети изъ книгата на извѣстния парижки журналистъ Роберт де Жувенель: „Журнализъмъ въ 20 урока“. Въ тази книга авторътъ откровено излага ония срѣдства и хитрости, които вѣстниците употребяватъ, за да се харесатъ на публиката и да могатъ да я дѣржатъ подъ своето влияние. Похвално е, че „Мизия“ въ това отношение не слѣдва общия путь, а се дѣржи на нужната висота.

Прѣводача.

ПЕРНОСПОРА

Една отъ най-опасните болести по лозата е перноспората (*Pernospora viticola* или *Plasmopora viticola*), позната въ настъ подъ името мана или балсара.

Тя е опасна, защото напада всички зелени части на лозата — листа, лѣторости и гроздето, особено, когато послѣдното е още въ видъ на рѣса и цвѣтъ. Тя се явява малко по-късно на пролѣтъ, макаръ че сѫществуватъ условия при които нейните спори (кониди) могатъ да покълнатъ и заразятъ листата.

Въ началото на пролѣтъта по листата се явяватъ едни блѣдожълти петна отъ 1 до 2 см. голѣми; тѣзи петна изглеждатъ като маслени (както едно маслено петно върху хартия). Слѣдъ единъ два дни подъ масленото петно се появява бѣлъ прахъ. Споредъ врѣмето, дали то е сухо или влажно, това петно се бѣрже увеличава и може да обхване цѣлия листъ. Върху листа могатъ да се явяватъ 4—5 и повече голѣми петна, а есенено врѣме петната сѫ многобройни, но понеже листа е коравъ, тѣ се локализиратъ обикновено между нервите. Споредъ това дали лозата ражда черно, бѣло или синьо на боя грозде, тѣзи петна се различаватъ по цвѣтъ. Листа прѣзъ пролѣтъта слѣдъ нѣколко дена се заема отъ перноспората, изсъхва, пада и остава само неговата опашка. По рѣсата перноспората образува сѫщо бѣлъ прашецъ и рѣсата изглежда като ли че е по-сипана съ брашно. Подобенъ бѣлъ прашецъ може да се яви много по-рѣдко и по-слабитъ лѣторости; но обикновено по лѣторастите нѣма прашецъ, защото по тѣхъ нѣма дихалца отъ гдѣто да се появява спорътъ. Лѣтораста изглежда малко вдлѣбната, горната тъканъ е здрава, а долната подъ нея е нападната. Лѣтораста получава тъменъ цвѣтъ, по скоро сивъ като олово.

Болѣствата тѣй бѣрже се развива по листата, че въ нѣколко дни може да свали всичките листа и грозде на лозата. Ако врѣмето е сухо, макаръ че листата сѫ заразени, болестта прѣстава да се развива и може да прѣкара 15 и повече дена въ листата безъ да се съмняваме, че листата сѫ нападнати; но щомъ настъпи влажно врѣме, веднага листата пожълтѣватъ, потъмнѣватъ като изсушени и изсъхватъ. Самия мицелий т. е. концитъ на тази гъба се движатъ вътрѣ между клѣтки на листа и

съ помощта на едни смукалца въ видъ на звънче смучатъ сока на клѣтките.

Да се лѣкува нападнатото лозе отъ перноспората е невъзможно, защото гѣбата се намира въ вътрѣшността на тѣканите, а не ѝакто при други болести, гдѣто се намира по поврѣхността на листата. Отъ долу по листата се вижда бѣлъ прашецъ — това сѫ споритѣ, които гѣбата дава. Мицелия на болестта излиза прѣзъ дихалцата на листа, които се намиратъ отдолу на послѣдния и тѣмъ мицелиума образува лѣтните спори. Като паднатъ по листата тѣзи лѣтни спори покълватъ и заразяватъ така лозата.

За да прѣдпазимъ лозата отъ тази болест трѣба да не позволимъ на споритѣ да попаднатъ върху лозовите листа и да ги заразятъ. Явява се въпроса, какъ да запазимъ лозата? Знае се, че споритѣ, като попаднатъ върху единъ лозовъ листъ не могатъ да го заразятъ, но ако има върху листа капка вода, тогава попадналата спора се пуква отъ едната си страна и отъ нея излизатъ нѣколко тѣлца, които иматъ бѣбрекообразна форма и сѫ снабдени съ по двѣ рѣснички, съ помощта на които се движатъ въ водата. Слѣдътъ извѣстно врѣме рѣсничките падатъ и малките тѣлца (зооспори) прѣставатъ да се движатъ. Тѣ изпушкатъ едни малки издатъци т. е. кжннатъ и прѣзъ дихалцата на листа влиза този издатъкъ (мицели) и така листа се заразява. Като сигурно срѣдство ни остава да отровимъ водата, така че, щомъ попадне спората, да не може да даде зооспори или, ако даде, тѣзи послѣдните да не могатъ да покълнатъ.

Водата може да се отрови съ много тѣла но тѣла могатъ да изгорятъ листата. Най-доброто срѣдство за отравяне на водата за сега сѫ мѣдните соли — специално мѣдения сулфатъ (синъ камъкъ). Отъ опитъ се знае, че ако се разтвори 1 грамъ синъ камъкъ въ хилядо литри вода, то въ тази вода споритѣ не могатъ да покълнатъ т. е. 100 милиграма въ 100 литра вода. Ако прѣскаме лозата съ такъвъ разтворъ, не можемъ да ги прѣдпазимъ, защото синия камъкъ се разтваря отъ дѣжновната вода и върху листата нѣма да остане нищо. По тази причина не се прѣска само съ разтворъ отъ синъ камъкъ и вода. Ако поставимъ 300 грама синъ камъкъ въ 100 литри вода, можемъ да изгоримъ младите листа на лозата; а старите листа могатъ да останатъ здрави до 700 грама въ 100 литра вода. Ето защо се остава въ разтвора отъ синъ камъкъ и вода и гасена варъ, обикновено се остава 1 или 2 кг. синъ камъкъ и двойно гасена варъ, която не позволява на синия камъкъ да изгари листата. Сѫщеврѣменно синия камъкъ се съединява съ варта и образува едно съединение — мѣденъ хидратъ, което е много слабо разтворимо въ водата. Той е една пихтина материя, която се полепва по листата, а отъ дѣйствието на дѣжда се разтваря по малко и отравя дѣжновната вода. Въ такава вода ако попаднатъ споритѣ на маната, тѣ не могатъ да заразятъ листата.

Но кога трѣбва да прѣскаме? Споритѣ по болестта могатъ да покълнатъ отъ 7° до 28° , а при по-висока температура загиватъ. При обикновена температура 20° спората за 40 минути дава зооспори и още за толкова врѣме зооспоритѣ покълватъ, слѣдователно, за да се зарази листа е необходимо часъ и половина. Тази температура се появява прѣзъ мѣсецъ май. По-ранното появяване на перноспората е много рѣдъкъ случай. Прѣзъ зимата болестта се запазва чрѣзъ зимни спори.

Мизия, год. I брой 5

Послѣдните даватъ лѣтни спори, които заразяватъ много бѣрже лозята.

Да кажемъ, че сме прѣскали на 15 — 20 май. Знае се отъ опитъ, както тази година, че лозовите прѣчки растатъ дневно по 5—6 см., т. е. за 10 дни имаме лѣторости дълги 50—60 см. на които листата не сѫ покрити съ разтворъ. Всѣдствие на това се явява нужда, ако врѣмето е влажно 10 — 12 дни слѣдътъ първото прѣскане, да се извѣрши второ прѣскане и 15 — 20 дни слѣдъ второто да се направи трето прѣскане. Само така можемъ да бѣдимъ сигурни, че сме запазили лозето. При това да се не забравя, че листата на лозята сѫ много нѣжни прѣзъ този периодъ и щомъ се заразятъ веднага болестта обхваща цѣлия листъ. Късно прѣзъ есента листа може да получи много спори, но всѣка една се локализира и той много рѣдко може да пострада. Ако има нужда и ако искаме да запазимъ новите листа, то се прѣска прѣзъ лѣтото 4 — 5 пъти. Когато гроздето е младо то е на открито и се напада много лесно отъ перноспората, но по-кжно се покрива отъ листата, а като вземе да зреѣ то не се напада вече отъ маната. Късно на есень, ако прѣскаме, никога не трѣба да прѣскаме гроздето, а само листата, когато прѣзъ пролѣтта — напротивъ трѣбва да прѣскаме внимателно всички чепки, които сѫ на открито.

Ив. Добревъ.

ПЛѢВЕНСКИЯТЪ ГОВОРЪ.

Много е писано и говорено за значението на народната словесност като важенъ изворъ за изучаване народния духъ и мирогледъ. Български народни умотворения сѫ събири отъ Раковски, братя Миладинови, Шапкаревъ, А. Т. Илиевъ, П. Р. Славейковъ и др. Цѣненъ приносъ въ това отношение даде и Министерството на Народната Просвѣта, когато почна да издава отъ 1889 год. „Сборникъ на Народни умотворения, наука и книжнина“, изданието на който по-кжно продължи Българската Академия на Науките. Въ този Сборникъ сѫ помѣстени научни изслѣдвания по етнографията, историята, археологията, географията на България, помѣстени сѫ множество народни пѣсни, приказки, пословици, гатанки, обичаи, вѣрвания и другъ фолклоренъ материалъ. Забѣлѣжително е, че въ отдѣла „Народни умотворения“, дѣто е събранъ материалъ отъ почти всички мѣста на нашето отечество, отъ Плѣвенъ и околните му има печатано много малко. Само въ томъ XII на Сборника, стр. 137, сѫ обнагрдани отъ Плѣвенъ двѣ народни вѣрвания по Коледа и Нова Година въ 10—20 реда. Този фактъ говори не твърдѣ добре за плѣвенската интелигенция. Тя не се е погрижала да запише нѣщо отъ една стара култура, която бѣрзо отстъпва място на нова, различна отъ нея.

Когато има записано фонетично (както се чуватъ звуковете и формите на думите) народни умотворения, тогава по-лесно може да се сѫди за особеностите на даденъ говоръ. При липса на подобенъ материалъ отъ Плѣвенъ, който иска сега да изучава плѣвенскиятъ говоръ, трѣбва внимателно да се вслушва въ произношението на по-стари, коренни жители на града и въ грѣшките, които правятъ плѣвенци, когато говорятъ книжовно.

Доста отдавна учените, които сѫ изслѣдвали българскиятъ езикъ, го дѣлятъ на двѣ голѣми нарѣчия: западно и източно, възъ основа изговора на старобългарски звукъ ъ. Професоръ Цоневъ, познавачъ на българскиятъ езикъ, посочва границата между тия двѣ нарѣчия. Тя захваща на съверъ отъ устието на р. Витъ, върви въ югозападна посока почти по права линия съ малка извивка къмъ Татаръ-Па-

зардишико и свършва до Солунъ, дъто и днесъ има български говори, макаръ, гърците да се мъчат да ги унищожатъ.

Тази линия разделя българската говорна област на две половини: западна и източна. Въ западната половина ѝ се изговаря всъкога като Е, напр. млеко, брегъ, сенка, ветъръ, репа, и др.; а въ източната половина ѝ се изговаря въ повече случаи ту като Я, ту като Е въ зависимост от ударението и слѣдващата сричка, напр. мляко-млекъръ, брягъ-брега, сянка-сенчестъ (слѣдва мека сричка), лято-летенъ, вятъръ-ветрецъ и др. Плѣвенъ и околните принадлежатъ по-скоро къмъ западното нарѣчие. Тукъ ѝ се чува най-често като Е: млеко, лето, брегъ, снегъ, бель, плева, легамъ, седамъ и др.

Друго, което отличава плѣвенския говоръ и го приближава къмъ източнобългарскиятъ говори, е, че гласните А, Е, О, потъмнѣватъ (редуциратъ се) въ Ж, И, У, когато сѫ безъ ударение напр. казва се "гратскъ гръдинж" (вм. градска градина), улицж (вм. улица), паркж (парка), мжстилу (вм. мастило), агни (вм. агне). Нивенкж (вм. Невѣнка), дубро, дубринж (вм. добро, добрина), уженвжмъ (вм. оженвамъ). Много обикновено явление е съгласните б, в, г, д, ж, з, които се наричатъ звучни, да се изговарятъ като п, ф, к, т, ш, с, когато сѫ въ края на думитъ или сѫ прѣдъ беззвукна съгласна. Напр. боп (вм. бобъ), Бок (вм. Богъ), глат (вм. гладъ), жиф (вм. живъ), мжш (вм. мжжъ), флес (вм. влѣзъ), расоткж (вм. разходка), цъфти (вм. цѣви), ниску (вм. низко), книшкж (вм. книшка) и др. И обратно, когато беззвукна съгласна се намѣри прѣдъ звучна, се чува като съответната си звучна, напр. свадба, (вм. сватба), згудявжм (вм. сгодявамъ), збор (вм. сборъ), одгувур (вм. отговоръ), велигден (вм. великденъ) и др. Когато съгласни Д и Т се намѣратъ прѣдъ мека гласна, се изговарятъ като меки Г и К: грозг'е (вм. грозде), ливаг'е (ливади), цвек'е (цвѣте), пжк'я (пжтя), брак'я (братя).

Много думи се изговарятъ неправилно защото става тъй наречената асимилация (изравнение) на гласните, затова въ Плѣвенъ казватъ: диширия (вм. джщеря), сиги (вм. сега), утишол (вм. отишель), миничък (мъничекъ) и др. Често се изпускатъ съгласни въ началото, срѣдата и края на думитъ, напр. зехси леп (взехъ си хлѣбъ), раня сѫ (храня се), Ристу (Христо), Ка мужи джгу измислиш? (вм. какъ можа да го измислиш), уото (вм. ухото) Ѳора (вм. хора), мух (вм. муха), радус (вм. радостъ), старус (вм. старостъ) и др.

Изпускатъ се съгласни при членуване въ множ. число на имена отъ срѣденъ родъ съ окончание та: кучета, съ членъ въ множ. число се казва кучеата (вм. кучетата), момчеата, пилеата, телеата и др. Освѣнъ това има характерни за Плѣвенци думи, които трѣбва да се събератъ. Такива сѫ напримѣръ: с оба (вм. стая), мече (вм. печка), чехли (вм. обувки). Две характерни грѣшки, които плѣвенци често правятъ сѫ слѣдните: употребляватъ личното мѣстоимение женски родъ вмѣсто въ един. число въ множествено, и думата защото вмѣсто че. Примѣръ: Зели книжжтж? Зекъ ги (вм. взехъ я); Ние знаймъ, защото... (вм. ние знаемъ, че...).

Трѣбва ли изброените особености на плѣвенския говоръ да се поддържатъ въ книжовния езикъ и обикновения разговоръ? — Не! Всѣки, който се мисли за образованъ човѣкъ, трѣбва по-скоро да се освободи отъ особеностите на говора, които е усвоилъ несъзнателно отъ дѣтинство, и да говори книжовно (литературно). Само тогава той ще покаже, че наистина е човѣкъ съ култура.

Лс. Икономовъ.

ОБЩЕСТВЕНОТО МНЕНИЕ

Философско-химична студия

Старите учени съмѣтаха, че общественото мнение е колективно чувство на членовете на едно общество. Тая формула, обаче, отдавна е обявена за несъстоятелна отъ французския учень Жюманфишъ. (Отъ него има прѣведени на български три капитални съчинения): "Не искамъ да знамъ", „Петъ пари не давамъ“, „Не го бръсна за лула тютюнъ“. Послѣдниятъ откри въ своята лаборатория, че общественото мнение не е нищо друго, освѣнъ единъ възъвъ газъ съ специфична остра миризма, който се отдава отъ врѣме на врѣме отъ сивото мозъчно вещество. Жюманфишъ даде на този газъ химическата формула OM и установи, че най-често той се явява отъ втора валенция (между двама души). Това внезапно откритие направи сензация, понеже даде да се разбере най-сетне, че въ OM има нѣщо субективно, дори много субективно. Отъ тогава насамъ съ този важенъ въпросъ се занимаватъ много учени, между които първо място заема младия германски философъ Есистъ Миръ-Глейхъ, (отъ него на български сѫ прѣведени: "Зеленъ хайверъ", „Яки очи“) който прѣвъ успѣ да добие този газъ по химически начинъ. За тази цѣль Есистъ Миръ-Глейхъ турналъ въ плѣшивата реторта на единъ затълствъ билиоманъ малко счукано на прахъ тупе и го залялъ съ слабъ разтворъ отъ самомнителна киселина, като за безопасност турналъ върху ретортата единъ министерски цилиндъръ. Тогава изъ устната кухина на подложени на опитъ цилиндъръ започнали да излизатъ меухурчета, които грижливо се събрали отъ пресата въ особени груби колони, за да издържатъ голѣмото нахално напълно. Този опитъ се повторилъ успѣшно нѣколко пъти, докато най-сетне напълно се установило, че OM не е нищо друго освѣнъ единъ човѣшки газъ, затворенъ въ черепната кухина, както непримѣръ H_2S е другъ човѣшки газъ, затворенъ въ абдомената кухина. Но докато H_2S има само едно отрѣдѣлено място за своето гръмогласно отдѣляне, то OM може да си пробие путь прѣзъ три различни органи. Споредъ това сѫществуватъ три категории обществено мнение:

I. Ако OM си пробие путь прѣзъ устата, бива малко розовъ, освѣжителенъ и се нарича апостолски, но щомъ зѫйтъ сѫ повредени, а това се случва често, този газъ добива лоша миризма и се нарича тогава политически или клюкарски, (единиятъ съ кисела реакция — мжжки, другиятъ съ лугава — женски).

II. Ако OM си пробие путь прѣзъ очите, бива малко зеленикавъ (резеда), дѣйствува ободрително и се казва художествъ, но щомъ очите сѫ лоши, добива пурпуренъ цвѣтъ и се казва донжуански или моденъ (единиятъ съ кисела реакция — мжжки, другиятъ съ лугава — женски).

III. Ако OM си пробие путь прѣзъ прѣститъ на ржката и по измисления отъ Гутенбергъ начинъ стане достояние на обществото, този газъ се нарича тогава литературенъ, но най-често, понеже дѣсниците сѫ изморени, нарича се словоизлиялъ или анонимъ (единиятъ съ кисела реакция — мжжки, другиятъ съ лугава — женски).

Отъ тѣзи три категории OM най-разпространенъ е OM I (обществено мнѣние I-ва категория буква в), сирѣчъ клюкарския. Той съставлява около 99% отъ OM въ цѣлия свѣтъ. Влияе много злѣ на тѣканите. Ако напримѣръ меката и нѣжката кожа около врата на една дама е много разголена, тя попада подъ влиянието на разпространения въ атмосферата OM и бива разядана толкова силно, че често става нужда да се знае потеклото на дамата прѣзъ три пояса назадъ, за да се намѣри обяснение на загадката.

Погълнатъ вътрѣшно въ голѣмо количество OM е отровъ. Особено злѣ дѣйствува на млади момичета, като прѣдизвиква едно отвращение отъ живота и конвулсивни

Мизия, год. I брой 5

болки въ гърдите. ОМ I^в пръдзивка разни болести, като пиянство, разврат, кражба и пр. и то най-често въ хора съвършено неразположени към подобни заболявания. Напротивъ, ОМ не влияе на заразените вече отъ сжитие болести, а ги остава спокойно да боледуват до собствената си смърт.

Лъкъ противъ заболяванията отъ ОМ е да се издигне името на французкия ученъ Жъманфишъ до принципъ, който да ни служи като противоотровна маска сръщу язвителните влияния на този опасенъ газъ. Има специални маски марка „Je n'en fiche“, които се продаватъ и на българския пазаръ, съмъ че струватъ скъпо, понеже не се купуватъ съ пари, а съ умъ, който се сръща сега по-рѣдко отъ златото. Запазената марка на български е „петь пари не давамъ“. Снабдени съ този апаратъ, хората вече не сѫ уязвими отъ ОМ. Тогава ОМ ще остане да разядва само онѣзи индивиди, които не сѫ успѣли да си набавятъ тая скъпоцѣнна маска, т. е. онѣзи хора, у които коремната кухина изпълнява функцията на главния мозъкъ.

Единъ оптимистъ.

ХРОНИКА

■ Въ миналия (четвърти) брой на „Мизия“ не-волно е допустната една грѣшка при корегирането. Въ статията на г-нъ Н. Киримидчи „Неприятелите на лозата“, вмѣсто земниятъ червей (агротисъ) погрѣшно е напечатано на двѣ мѣста зелениятъ червей. Молимъ читателите и автора на статията за извинение. Да се чете: земниятъ.

■ Редакционниятъ комитетъ благодарилъ на всички абонати, които внесоха абонамента (20 лв.), за първото полугодие на „Мизия“ при настоящия г. Борисъ Мариновъ и умолява онѣзи, които още не сѫ сторили това, да побѣрзатъ да се издѣлжатъ, съ което ще улеснятъ много издаването.

■ Отъ 24—28 май въ Търново се състоя XV редовенъ съборъ на Българското Туристическо Д-во. На събора присъствуваха делегати и гости туристи отъ цѣла България. Извѣрши се тържествено освещаване на първата туристическа хижка, построена отъ Търновския клонъ на Царевецъ. Отъ Плѣвенския клонъ „Кайлъшка долина“ освѣнъ двамата делегати на събора присъствуваха и осемь души гости.

■ Министерството на Търговията, Промишлеността и Труда е разрѣшило на Плѣвенската есперантска група да уреди лотария отъ 10,000 билети по 2 лв. единия, срѣщу 2,000 печалби на общата стойност 8,000 лв. Печалбата ще се употреби за издаване съчинения прѣдимно отъ българската литература, прѣведени на есперанто. Инициативата на есперантите заслужава подкрепа.

■ На 25 май се състоя окръжна радикалска сбирка. Тя започна съ голѣмо публично събрание, на което говори народниятъ прѣставителъ г. Петъръ Тодоровъ. Той разгледа конвенцията, която репарационната комисия прѣложи на българското правителство и заяви, че отъ финансово-стопанско гледище тя е непоносима и туря край на нашата икономическа независимост. Спрѣ се върху конференцията въ Генуа, вътрѣшната политика на правителството, университетския въпросъ, безчетните атентати и убийства, „заговора на врангелистите“ и пр. Салонътъ бѣше прѣпълненъ отъ слушатели и делегати. Проф. Д-ръ Фаденхехтъ, поради болѣсть, не можа да дойде.

■ Въ брой 67 отъ 21 май на седмичниятъ литературенъ листъ „Развигоръ“, главенъ редакторъ на който е г-нъ проф. Алекс. Балабановъ, срѣщаме единъ приятенъ отзивъ за „Мизия“. Слѣдъ като е прѣдадено съдѣржанието на третия брой на „Мизия“, казва се слѣдното: „както изобщо списанието, така и всѣка отдѣлна работа въ него прави впечатление на сериозно нѣщо. Изглежда, че не е списание на дѣцата — каквито излизатъ въ всички градове на провинцията — а на „башитѣ“, затова не е изпълнено отъ начало до край съ „поезии“, а съ истински приноси и съобщения, подбирани до-ста добрѣ“.

■ Четиредесетъ и шесть години се изминаха отъ смъртта на най-великия българинъ — Хр. Ботевъ. По този случай комунистите устроиха снощи вече-ринка. Имаше сказка на тема: „кому принадлежи Ботевъ“. Не е ли светотатство да се пита, кому принадлежи тоя великанъ?! Дали на комунисти, или на широки социалисти, или на буржуазни партии, или на земедѣлци? Той принадлежи на онова хубаво врѣме прѣди освобождението, когато сърцата племената отъ идеализъмъ, той принадлежи на балкански, който пѣше хайдушка пѣсень, той принадлежи на измѣчения свой народъ! И никой въ днешните времена на апатия и бездѣйностъ нѣма право да пита, кому принадлежи борецътъ Ботевъ, защото, ако самъ великиятъ пѣвецъ и революционеръ възкръснѣше на Вода и видѣше до кждѣ е стигнала България, за която проля кръвта си, той веднага би поискалъ да умре наново.

■ На 27 май въ салона „Съгласие“, слѣдъ дѣлъговрѣменна упорита подготовка, г-нъ Чальковъ изнесе двѣ дѣцки оперети: „Седемъ козлета“ и „Празника на цвѣтата“. Изпълнението бѣ добро, по-същението — лошо. Причината: тѣзи които играеха бѣха дѣца малки, и не можатъ да „вълнуватъ“, както напримѣръ „вълнуватъ“ голѣмите дѣца отъ Свободния театъръ.

■ На 24 май, по случай празника на Спортенъ клубъ „Побѣда“ — Плѣвенъ, на колодрума се състоя футболно състезание между „Побѣда“ и „Сава“ — Русе. Мача завѣрши съ 3:1 гола въ полза на „Побѣда“. Присъствуваха много граждани.

■ Отъ Ябланското окол. д-во на запасните офицери се получи въ редакцията ни протестъ противъ М-ръ Радуловъ и прѣдизвикателствата на други отговорни лица, за несправедливите обвинения хвърлени срѣчу запасното офицерство.

■ За да може на „Мизия“ постепенно да се даде видъ на едно сериозно и спретнато списание, редакционниятъ комитетъ рѣши малко по малко да се освободи отъ обявленията, макаръ тѣ да сѫ едно добро доходно перо. Нужно ще е, обаче, за смѣтка на това да се увеличаватъ абонатите, а най-вече на врѣме да става тѣхното изплащане. Умоляватъ се всички, които цѣнятъ ползата, която града би ималъ отъ закрѣпването на едно такова списание, да посочатъ на редакцията нови абонати. Всѣки който запише петь нови абонати получава даромъ списанието, а така сѫщо и новогодишната премия: разкошенъ стѣненъ календарь съ изгледи отъ Плѣвенъ.

■ Нужникътъ въ градската градина е отвратителенъ. Ако не може да се разрушатъ основа и да се построи новъ, нека поне се държи чисто!

— Измислиха: телеграфъ безъ жици, барутъ безъ димъ, вино безъ алкохолъ, каруци безъ коне — нѣма ли нѣкой да измисли и зестра безъ жена?

*

— Кой отъ двама ви е по-възрастенъ, жена ти или ти?

— И двама сме родени въ една и сѫща година, само че, естествено, жена ми е по-млада съ нѣколко години отъ мене.

*

— Мамо, малката сестричка плаче и татко ужасно се кара, че не може да чете вѣстника си.

— Дай на нея биберончето, а на баща си наточи една канка вино, та да мълкнать. Азъ бързамъ много, защото ще пропусна хубавия реферат на г-жа Шляйкова: „Длъжноститѣ на интелигентната майка“.

Съдѣржание отъ миналия (четвърти) брой.

За университета — Б. П. Любомировъ; Отшелникъ (стих.) — И. Ф.; Младежкото четиво — Ил. Бърдаровъ; Кръжокъ — Б. Н. Ш.; По скалите — Ив. Дановъ; Елинъ-Пелинъ — Слушателъ; Фалшификация на съесните и питейни продукти — Д-ръ Зах. Гановъ; Неприятелите на лозата — Н. Киримидчи; Хроника; Вода за вѣрностъ — В. Н.

Въ желѣзарския магазинъ на Ат. Илиевъ — Плѣвенъ

Съръ-пазаръ при дървенитѣ складове
на Бр. Ив. Мутафови
ИМА ВИНАГИ ВСИЧКИ ВИДОВЕ
ЖЕЛѢЗАРСКИ МАТЕРИАЛИ
за строежъ на къщи, коларски материали, ламарина черна и бѣла, цинкъ, лизори, лопати, вили, бои, лакъ и др.
— Цѣни умѣрени.

ЖЕЛѢЗНИ ГРЕДИ за постройка всички профили.
ЖЕЛѢЗА: шини, обли, налжъкъ, чемборъ и др.
ОСТИ: банишки и др. за кола и каруци.
БРАВИ, панти и други. Всички прибори
за строежъ.
МОТИКИ: разни форми и голѣмини
и всѣкава друга дребна и едра жељзария.
при Тихоловъ & Врабевски

Плѣвенъ — София, ул. Царь-Борисъ 101.

БР. ИВ. АТ. СТАМЕНОВИ-ТУРБИННА МЕЛНИЦА

СКЛАДЪ — Плѣвенъ, ул. Алекс. № 40
до хотелъ „България“.

Т҃ГРОВИЯ СЪ ЗЪРНЕНИ ХРАНИ И БРАШНА НА ЕДРО И ДРЕБНО.
Въ склада ни ще намѣрите постоянно и въ каквото количество поискат всѣкакви отстояли първо-качествени брашна на цѣни конкурентни, понеже се добиватъ въ собствената ни мелница.

— Плѣвенскиятѣ общински съвѣтъ проучава най-осново и енергично въпроса за освѣтлението на града. Има предложене да се направи на Опънския байръ единъ голѣмъ порцелановъ резервуаръ за слънчеви лжи, който, слѣдъ като се напълни прѣзъ деня съ свѣтлина, ще се затваря съ специаленъ капакъ герметически. Хванагитѣ прѣзъ деня слънчеви лжи, чрѣзъ особени тръби ще се прѣкарватъ въ грава и по тоя начинъ ще се постигне едно модерно освѣтление. Коларовъ, като се научилъ за намѣрението на Общината и страхувайки се отъ конкуренцията, подписанъ договора, и веднага пусналъ електричеството. По тоя начинъ новоизмисления способъ за слънчево освѣтление съ резервуаръ ще се инсталира само въ крайнитѣ квартали.

ГАСЬ

двойно рафинирана въ варели, каси и
малки варелчета по 25 литри.

ГАЗОЛЪ (НАФТЬ) за индустриални цѣли.

ГАСЬ ДЕСТИЛИРАНА — СПЕЦИАЛНА
ЗА МОТОРИ И ВЪРШАЧКИ.

БЕНЗИНЪ 720 и 750 градуса

МАСЛА МАШИННО, ВАГОННО, ЦИЛИН-
ДРОВО ОТЪ РАЗНИ КАЧЕСТВА.

КАТРАНЪ РОМЪНСКИ — „ПЪКУРА“
СОЛЬ БЕЗЪ НИКАКВИ ПРИМЪСИ.

РОМЪНСКА, камена, бѣла отъ мината
„СЛАНИКЪ“ само на буци безъ дребна.

отъ първостепенната въ България кѫща за
петролни произведения и доставка на
ромънска соль има винаги въ голѣмъ депозитъ
ПРИ НАЙ-ИЗНОСНИ ЦѣНИ.

ЧЕЛЕБИ ЕЛ. ХАСОНЪ, ПЛѢВЕНЪ

Съръ-пазаръ подъ хотелъ „БЪЛГАРИЯ“.

Д-ВО „ТЕХНИКА“-Плѣвенъ на Съръ-пазаръ

Складъ на земедѣлски и индустриални машини

Доставя и инсталира: Мотори: газожени, бен-
зинови и др. Мелничарски машини, Трактори,
Локомобили, Парни вършачки и др.

На складъ: Жетварки, Триори, Плугове, Грапи,
Въячки и др. Каши, Масла, Технически
артикули и др.

Дава съвѣти и ржководи технически прѣдприятия
при цѣни и условия най-износни.

МЕЛНИЦА при село БИВОЛАРЕ

(Плѣвенско).